

STICHTING TOT BEHOUD VAN “DE NACHTEGAAL”

Beleidsplan 2017 – 2021

Inhoud

1. Inleiding
2. Visie
3. Missie
4. Ambities
5. Beleid
6. De molen
7. Instandhouding
8. Bezoekers
9. Winkel beleid
10. Het molenerf
11. Molenaars, vrijwilligers en donateurs
12. Molenschuur
13. Veiligheid en welzijn
14. Samenwerkingsverbanden
15. Draagvlak en promotie
16. Financiën en groot onderhoud

Rev. 3.0

April 2017

Stichting tot behoud van ‘De Nachtegaal’

Postbus 73
1462 ZH Middenbeemster
info@nachtegaalbeemster.nl

Hobrederweg 4a
1462 LJ Middenbeemster
www.nachtegaalbeemster.nl

KvK 37128222
BTW 8171.85.938
IBAN NL54.RABO.0126333823

Algemeen Nut
Beogende Instelling
ANBI

1. Inleiding

Aan de Hobrederweg nr 4A staat de korenmolen De Nachtegaal.

Oorspronkelijk stonden er rond de dijken van de Beemster ongeveer 50 molens om de polder droog te malen. Al deze molens zijn tegen het eind van de negentiende eeuw vervangen door enkele stoomgemalen. Alleen de De Nachtegaal bleef over.

De geschiedenis van de molen en zijn voorgangers in de Middenbeemster is uitvoerig beschreven in het boekje *De geschiedenis van korenmolens De Nachtegaal in de Beemster* in 2013 geschreven door Jaap van der Veen.

De “Stichting tot behoud van De Nachtegaal” is op 18 oktober 2006 opgericht met als primaire doel om de molen te behouden. En de molen na een restauratie zodanig te exploiteren dat haar bestaan voor lange tijd verzekerd is. Na onderzoek van alle mogelijke opties voor de redding van de molen, bleef alleen de verplaatsing naar een belendend perceel over.

Op 04 oktober 2013 verrichtte de Commissaris van de Koning dhr. J.W. Remkes de officiële weder-ingebruikstelling van de molen De Nachtegaal. Daarmee kwam er een eind aan de restauratie periode en startte de fase van exploitatie en onderhoud. Ten behoeve daarvan hebben wij onze beleidsvoornemens vastgelegd in dit beleidsplan.

2. Visie

De monumentale korenmolen De Nachtegaal is een kwalitatief zeer waardevol element in de leefomgeving van met name de inwoners van het werelderfgoed de Beemster. Aan dit monument ontleent de Beemsterling mede zijn identiteit. Het in stand houden bevordert het welbevinden. Daarom willen wij De Nachtegaal van iedere Beemsterling laten zijn.

3. Missie (waarvoor staan we)

Het stimuleren van belangstelling voor cultuurhistorie en de cultuurhistorische waarden van molen De Nachtegaal

Het bevorderen van participatie, gericht op de activiteiten die voor het behoud van molen De Nachtegaal van belang zijn.

3.1. Voor wie doen wij het?

- 3.1.1. In de eerste plaats voor iedereen die waarde hecht aan van het cultureel erfgoed van belang acht.
- 3.1.2. Voor de inwoners van de Beemster en de regio.
- 3.1.3. Voor nationale en internationaal geïnteresseerden in het cultureel erfgoed als molens en voor de bezoekers

Stichting tot behoud van ‘De Nachtegaal’

Postbus 73
1462 ZH Middenbeemster
info@nachttegaalbeemster.nl

Hobrederweg 4a
1462 LJ Middenbeemster
www.nachttegaalbeemster.nl

KvK 37128222
BTW 8171.85.938
IBAN NL54.RABO.0126333823

Algemeen Nut
Beogende Instelling
ANBI

4. Ambities *(uitwerking en inhoud geven aan onze missie)*

- 4.1. Het publiekstoegankelijk houden van de molen
- 4.2. Het in bedrijf houden van De Nachtegaal met behulp van vrijwilligers.
- 4.3. Het informeren van bezoekers over het maalbedrijf, de historie van de molen en het ambacht van korenmolenaar.
- 4.4. Het met vrijwilligers operationeel runnen van een winkel waar streekeigen producten verkocht worden die gemaakt zijn uit graan. Graan geteeld in de Beemster en of de regio zijn hiervoor de basis.
- 4.5. Het organiseren van evenementen in en om de molen, om de interesse voor de molen en de cultuurhistorie te bevorderen.
- 4.6. Het geven van lezingen over de historie, de werking en het in bedrijf houden van De Nachtegaal

5. Beleid

5.1. Uitgangspunt

Al ons handelen is gericht op het in stand houden van De Nachtegaal als monument van “techniek en economie” en als cultuurhistorisch object in het werelderfgoed de Beemster. Wij willen dit bereiken door de molen zo veel als mogelijk voor het publiek open te stellen, te laten functioneren (draaien) en actief deel te nemen aan de publieksevenementen in de Beemster en nationale of provinciale molendagen.

5.2. Financiële onderbouwing

Bovengenoemde activiteiten leveren evenwel onvoldoende inkomsten op om de molen te onderhouden. Door de molenshuur commercieel te verhuren is er een gezonde inkomstenbron waar de molen ook op langere termijn blijvend van kan worden onderhouden.

Verdere uitgangspunten met betrekking tot de verhuur van de schuur worden besproken in paragraaf 12.

6. De molen

6.1. Een onrendabel werktuig

Een monumentale korenmolen is vandaag de dag vaak een economisch onrendabel werktuig. Door de omvang en het monumentale karakter van De Nachtegaal kan het ambachtelijk maalbedrijf niet rendabel worden uitgeoefend.

6.2. Openstelling van de molen en de winkel

De molen en de winkel zijn iedere woensdagmiddag en zaterdag geopend en tijdens evenementen. Tegen vergoeding kan de molen op verzoek ook op andere dagen worden opgesteld voor rondleidingen en demonstraties.

Stichting tot behoud van ‘De Nachtegaal’

Postbus 73
1462 ZH Middenbeemster
info@nachttegaalbeemster.nl

Hobrederweg 4a
1462 LJ Middenbeemster
www.nachttegaalbeemster.nl

KvK 37128222
BTW 8171.85.938
IBAN NL54.RABO.0126333823

6.3. Gediplomeerde molenaars

Uitsluitend molenaars in het bezit van het molenaarsdiploma van Vereniging De Hollandsche Molen mogen met de molen draaien en malen. Het malen met de molen zal terughoudend gebeuren en is functioneel gericht. Dit om snelle slijtage van authentieke onderdelen te beperken.
Totale jaarproductie maximaal ~15.000 kg meel.

7. Instandhouding

De Nachtegaal zal in stand worden gehouden zoals de stichting de molen in 2011 heeft verworven. Dit is beschreven in het rapport "bouwhistorische verkenning van De Nachtegaal" Nico Jurgens d.d. maart-augustus 2010

In principe zullen er aan de molen geen toevoegingen of wijzingen worden aangebracht. Dit geldt zowel technisch -constructieve onderdelen als voor de kleurstellingen.

Het bouwhistorisch onderzoek van Nico Jurgens en het kleurenonderzoek van Suzanne Fischer d.d. augustus 2013 zijn hiervoor de leidraad.

Leidraad voor het onderhoud aan de molen zijn de 2-jaarlijks op te stellen rapporten van de Stichting Monumentenwacht Noord-Holland. Het onderhoud wordt uitgevoerd overeenkomstig de richtlijnen van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, die zijn vastgelegd in de brochure "Een toekomst voor molens". Gestreefd wordt naar het zoveel mogelijk behouden van authentieke details met name die als waardevol worden gekenmerkt in het hiervoor genoemde bouwhistorisch onderzoek van N. Jurgens.

Het onderhoud van het schilderwerk zal worden uitgevoerd met als richtlijn de adviezen en kleurkeuzen, die zijn opgenomen in de rapportage van het historisch kleurenonderzoek van S. Fischer januari – maart 2013.

8. Bezoekers

8.1 Algemeen

De inrichting van de benedenverdieping van de molen zal naast de winkel vooral gericht zijn op promotie, voorlichting en educatie. De molenaars en vrijwilligers zullen het "verhaal" vertellen van het ambachtelijke maalbedrijf.

8.2 Toegang

Het beleid is om zoveel mogelijk bezoekers naar de molen te krijgen. Om dit te stimuleren is op woensdag en zaterdag de toegang gratis.

8.2 Groepen, rondleidingen en fotoshoot

Groepen betalen voor rondleidingen op woensdag en zaterdag € 1,- per persoon met een minimum van

Stichting tot behoud van 'De Nachtegaal'

Postbus 73
1462 ZH Middenbeemster
info@nachttegaalbeemster.nl

Hobrederweg 4a
1462 LJ Middenbeemster
www.nachttegaalbeemster.nl

KvK 37128222
BTW 8171.85.938
IBAN NL54.RABO.0126333823

Algemeen Nut
Beogende Instelling
ANBI

€ 15,- Een Fotoshoot (b.v. trouwfoto's) kost € 30,-

9. Winkel beleid

9.1 Assortiment

In de winkel wordt in hoofdzaak meel verkocht van graan dat door de molen op windkracht is gemalen. Zoveel als mogelijk zal in de Beemster of de regio geteeld graan worden verwerkt. Daarnaast wordt –ter completering van het assortiment- een aantal meelproducten verkocht afkomstig van korenmolens uit de omgeving.

Verder worden er op beperkte schaal ondersteunende artikelen verkocht zoals: bakvormen, koekplankjes en dergelijke.

Het verstekken van recepten en het uitwisselen van bak-ervaringen met de producten van De Nachtegaal zijn belangrijke en stimulerende onderwerpen in de winkel.

9.2 financiële doelstelling van de winkel

Zoals opgemerkt onder punt 6.2 is de financiële doelstelling van de winkel beperkt.

De totale activiteiten van malen en winkel moeten in de eerste plaats financieel sluitend zijn en daarnaast financiële middelen opleveren om andere publieksactiviteiten en educatie van te bekostigen.

9.3 Malen

Het malen van graan en het verkopen van maalproducten geeft een extra beleving voor de bezoekers aan de Nachtegaal. Onze vrijwilligers (molenaars) vertellen over het malen van graan en laten de werking van de molen en maalmechanisme zien. Daarnaast geven zij bakadviezen aan geïnteresseerde bezoekers die zelf bakken.

De inkomsten van de winkel worden benut voor het herstel van het noordelijke koppel maalstenen, verbeteringen en onderhoud van het gaande werk van de molen en om publieksactiviteiten en educatie te bevorderen.

Wij respecteren bestaande afspraken met bakkers maar werven geen nieuwe commerciële afnemers. Wel streven we een verkooppunt na in de kern van Middenbeemster.

10. Het molenerf

Het molenerf moet een trotse sobere uitstraling hebben. Aan de huidige bebouwing zullen geen losstaande elementen worden toegevoegd.

Het erf wordt onderhouden door vrijwilligers.

Stichting tot behoud van 'De Nachtegaal'

Postbus 73
1462 ZH Middenbeemster
info@nachttegaalbeemster.nl

Hobrederweg 4a
1462 LJ Middenbeemster
www.nachttegaalbeemster.nl

KvK 37128222
BTW 8171.85.938
IBAN NL54.RABO.0126333823

11. Molenaars, vrijwilligers en donateurs

11.1 Molenaars en vrijwilligers

Gemotiveerde en enthousiaste gediplomeerde vrijwillige molenaars en gastheren/dames zijn één van de voorwaarden voor het in stand houden van De Nachtegaal en het creëren van draagvlak. Zij vertellen het verhaal van de molen en de droogmakerij de Beemster. Zij bemensen het winkel, verrichten klein onderhoud, houden de molen schoon en zorgen voor de uitstraling van de molen.

Met de vrijwilligers wordt een aantal keren per jaar overlegd. Het bestuur staat open voor ideeën en suggesties van hun kant en zal regelmatig blijk geven van interesse tijdens de openstelling van de molen.

Er wordt een actief beleid gevoerd voor het werven van nieuwe molenaars en vrijwilligers.

11.2 Financiële vergoeding

Voor het commercieel malen (het leveren van meel aan bakkers “Harry de Groot”) ontvangen de gediplomeerde molenaars een bescheiden financiële vergoeding.

11.3 Vrienden en donateurs

De hierboven genoemde inzet van molenaars en vrijwilligers geeft een positieve uitstraling en zorgt ervoor dat bestaande “Vrienden van de molen” vriend blijven en dat nieuwe vrienden worden geworven.

Er wordt een actief beleid gevoerd voor het werven van nieuwe vrienden en donateurs.

12. Molenshuur

De molenshuur wordt commercieel verhuurd.

Het onderhoud van de molen wordt betaald uit de huuropbrengst van de schuur.

Uitgangspunt hierbij is dat in de molenshuur activiteiten worden ontplooid, die een relatie hebben met het Werelderfgoed Beemster en/of recreatie en toerisme. De huurder zal de molen als rijksmonument in al zijn doen en laten respecteren en voorkomen dat aan de omgeving overlast wordt bezorgd.

Onderdeel van het huurcontact met de huurder is een Huishoudelijk Reglement waarin bovengenoemde omschrijving in detail is vastgelegd.

Ter versterking van ons Imago als duurzaam producerende molen is het plaatsen van zonnepanelen op het dak van de schuur of het bevestigen aan de erfrastering een na te streven doel.

13. Veiligheid en welzijn

Leidraad in deze is het R.I. & E.-model opgesteld door Vereniging De Hollandsche Molen. Het bestuur is verantwoordelijk voor de implementatie van dit model. De molenaars mede voor de uitvoering.

Stichting tot behoud van ‘De Nachtegaal’

Postbus 73
1462 ZH Middenbeemster
info@nachttegaalbeemster.nl

Hobrederweg 4a
1462 LJ Middenbeemster
www.nachttegaalbeemster.nl

KvK 37128222
BTW 8171.85.938
IBAN NL54.RABO.0126333823

Algemeen Nut
Beogende Instelling
ANBI

14. Samenwerkingsverbanden

Er zal nauw samengewerkt worden met het Historisch Genootschap Beemster en Stichting Promotie Werelderfgoed Beemster. De stichting is lid van o.a. Vereniging De Hollandsche Molen en de Stichting Noord-Hollandse Molenfederatie.

15. Draagvlak en promotie

15.1 Draagvlak

Het werven van “Vrienden van De Nachtegaal” is een voorwaarde voor de instandhouding van de molen. De werving zal actief worden gedaan onder andere door de molenaars en vrijwilligers. De Vrienden ontvangen 4 maal per jaar een digitale vriendenbrief.

Belangrijke publiciteitsmedia zijn de website en facebook. Dit is ons venster naar de buitenwereld.

Bij evenementen of andere interessante gebeurtenissen wordt regelmatig informatie verstrekt aan regionale dag- en weekbladen ten einde gratis publicatie te krijgen.

15.2 Promotie

De vrijwilligers en het bestuur doen regelmatig mee aan regionale en landelijke evenementen zoals Beemster open dag, landelijke molendagen etc. en het organiseren van eigen evenementen (klucht van de molenaar). Dit zijn belangrijke promotie activiteiten om De Nachtegaal onder de aandacht te brengen.

Het regelmatig deelnemen aan streek- en kerstmarkten in de regio is een van belangrijkste promotie middelen om De Nachtegaal in de regio en daarbuiten bekendheid te geven.

16. Financiën en groot onderhoud

16.1 Periodiek Instandhouding Programma

Aan de stichting is de culturele ANBI status toegekend. Inzet is deze status te behouden. Het financieel beheer zal worden afgestemd op het “Periodiek Instandhouding Programma” en het te verwachten groot onderhoud, dat niet in deze PIP is opgenomen. Middelen zullen defensief renderend worden gemaakt, waarbij het advies van ter zake deskundigen doorslaggevend zal zijn.

16.2 Inbraakpreventie, brandpreventie en grootonderhoud

Stichting tot behoud van ‘De Nachtegaal’

Postbus 73
1462 ZH Middenbeemster
info@nachttegaalbeemster.nl

Hobrederweg 4a
1462 LJ Middenbeemster
www.nachttegaalbeemster.nl

KvK 37128222
BTW 8171.85.938
IBAN NL54.RABO.0126333823

Inbraak- en brandpreventie zullen voortdurend aandacht vragende onderwerpen zijn. De molen is voor zowel inbraak als brand uitgerust met een detectiesysteem dat aangesloten is op een alarmcentrale. In 2018 / 2019 zullen 3 velden van een rietdek worden voorzien. Onderzocht zal worden of van dat moment gebruik gemaakt kan worden om een droge bluswaterleiding aan te leggen. De gehele molen hiermee uitrusten is financieel niet haalbaar. Het streven is om van de molen -later in deze beleidsperiode zal -weer enige velden van nieuw riet te voorzien. Daarnaast zal ingezet worden om het noordelijke koppel maalstenen te restaureren .

Middenbeemster, April 2017

Stichting tot behoud van 'De Nachtegaal'

Postbus 73
1462 ZH Middenbeemster
info@nachtegaalbeemster.nl

Hobrederweg 4a
1462 LJ Middenbeemster
www.nachtegaalbeemster.nl

KvK 37128222
BTW 8171.85.938
IBAN NL54.RABO.0126333823

Algemeen Nut
Beogende Instelling
ANBI